

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 01.11.2000, sp. zn. 3 Tz 206/2000, ECLI:CZ:NS:2000:3.TZ.206.2000.1

Číslo: 50/2001

Právní věta:

Jestliže rozhodne soud druhého stupně o stížnosti proti usnesení soudu prvního stupně o zastavení trestního stíhání poté, co byla stížnost podáním u soudu prvního stupně účinně vzata zpět (§ 144 odst. 2 tr. ř), tak, že usnesení zruší a soudu přikáže, aby o věci znovu jednal a rozhodl, je jeho rozhodnutí závazné a vykonatelné, přestože usnesení o zastavení trestního stíhání před zrušením nabylo právní moci. Napravit tento stav lze pouze v řízení o mimořádném opravném prostředku stížnosti pro porušení zákona (§ 266 tr. ř.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 01.11.2000

Spisová značka: 3 Tz 206/2000

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Stížnost

Předpisy: 141/1961 Sb. § 144 odst. 2
§ 266

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud České republiky zrušil k stížnosti pro porušení zákona usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 11. 1999 sp. zn. 7 To 662/99 a Okresnímu soudu v Chebu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Chebu podal u Okresního soudu v Chebu obžalobu na obviněného L. P. pro trestný čin ublížení na zdraví podle ustanovení § 224 odst. 1, 2 tr. zák., jehož se měl dopustit tím, že dne 30. 12. 1994 kolem 15.00 hod. řídil ve směru z M. do Ch. dodávkový automobil zn. Volkswagen nedovolenou rychlostí cca 95 km/hod. a v důsledku nesprávného způsobu jízdy na mokré vozovce při projíždění táhlé levotočivé zatáčky dostal smyk a vjel do protisměru, kde nejprve zavadil o levé zadní dveře protijedoucího automobilu zn. Škoda 110 patřícího J. R., a potom zadní částí vozu narazil do pravé přední části automobilu zn. Škoda 105

řízeného J. H. ml., přičemž jeho spolujezdec na předním sedadle J. H. st. utrpěl při nehodě vážná zranění, zejména rozsáhlá zranění, kterým na místě podlehl. Řidič J. H. ml. utrpěl kontuzi břicha bez vnitřního poranění, kontuzi pravého předloktí bez poranění skeletu a byl v pracovní neschopnosti v důsledku těžké reaktivní deprese do 1. 2. 1995. Další spolujezdkyně D. H. utrpěla kontuzi lebky, četné podkožní hematomy v oblasti temene, brýlové hematomy, kontuzi levého bérce a byla v pracovní neschopnosti zejména v důsledku hluboké reaktivní deprese do 14. 3. 1995.

Okresní soud v Chebu projednal věc v hlavním líčení a usnesením ze dne 6. 10. 1999 sp. zn. 2 T I 17/97 trestní stíhání obviněného L. P. podle § 223 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. a) tr. ř. a čl. 1 písm. b) rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 3. 2. 1998 pro shora popsany skutek zastavil. Učinil tak z důvodů, že po provedeném hlavním líčení dospěl k závěru, že obviněnému nelze v souvislosti se zaviněním dopravní nehody přisuzovat porušení důležité povinnosti ve smyslu § 224 odst. 2 tr. zák., a to proto, že neshledal naplnění materiální stránky předpokládané ustanovením § 88 odst. 1 tr. zák.

Proti tomuto usnesení podal státní zástupce ihned po jeho vyhlášení do protokolu o hlavním líčení stížnost, kterou neodůvodnil. Podáním ze dne 22. 11. 1999, jež bylo Okresnímu soudu v Chebu doručeno dne 23. 11. 1999, vzal státní zástupce tuto stížnost výslovně zpět. Mezitím však Okresní soud v Chebu spisový materiál předložil Krajskému soudu v Plzni, kam trestní spis došel 16. 11. 1999. Zpětvzetí stížnosti státního zástupce zaslal Okresní soud v Chebu obratem Krajskému soudu v Plzni, kam zpětvzetí stížnosti došlo dne 25. 11. 1999.

Krajský soud v Plzni ale v neveřejném zasedání konaném dne 25. 11. 1999 stížnost státního zástupce projednal a usnesením z téhož dne pod sp. zn. 7 To 662/99 shora citované usnesení Okresního soudu v Chebu podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil a soudu prvního stupně uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Ministr spravedlnosti podal v této věci ve prospěch obviněného L. P. k Nejvyššímu soudu stížnost pro porušení zákona, ve které uvedl, že Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 25. 11. 1999 sp. zn. 7 To 662/99 porušil zákon v ustanoveních § 149 odst. 1 písm. b), § 144 odst. 4 a § 140 odst. 1 písm. b), písm. bb) tr. ř.

Z těchto ustanovení podle ministra spravedlnosti vyplývá, že oprávněná osoba může podanou stížnost vzít výslovně zpět, dokud o ní nebylo rozhodnuto, dále že zpětvzetí vezme na vědomí orgán povolaný k rozhodnutí o stížnosti, a nebyla-li věc dosud tomuto orgánu předložena, orgán, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, v řízení před soudem činí toto rozhodnutí předseda senátu. Přitom usnesení je pravomocné a vykonatelné, jestliže zákon sice proti němu připouští stížnost, avšak oprávněné osoby se stížnosti výslovně vzdaly nebo ji výslovně vzaly zpět. Nadřízený orgán na podkladě stížnosti může zrušit napadené usnesení a rozhodnout o dalším postupu pouze za předpokladu, že napadené usnesení dosud není v právní moci. Ministr spravedlnosti proto navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil, že napadeným rozhodnutím a v řízení, jež mu předcházelo, byl v neprospěch obviněného v uvedeném směru porušen zákon, aby napadené rozhodnutí zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud na podkladě této stížnosti pro porušení zákona přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, a zjistil, že zákon byl porušen tak, jak je ministrem spravedlnosti vytkáno.

Usnesením Krajského soudu v Plzni došlo objektivně k porušení zákona v neprospěch obviněného L. P., protože tento soud jako soud druhého stupně rozhodl o zrušení usnesení nalézacího soudu o zastavení trestního stíhání za situace, kdy toto usnesení již bylo pravomocné. Účinek zpětvzetí stížnosti nastává momentem, kdy je takové podání doručeno buď orgánu, o jehož usnesení se jedná,

nebo orgánu povolanému o podané stížnosti rozhodnout. To znamená, že již doručením zpětvzetí stížnosti státního zástupce okresnímu soudu v Chebu, tedy 23. 11. 1999, nabylo usnesení tohoto soudu o zastavení trestního stíhání právní moci.

Na tom, že krajský soud porušil zákon, nic nemění skutečnost, že tento soud o tom, že státní zástupce vzal podanou stížnost zpět, nevěděl a ani vědět nemohl, neboť bez ohledu nato, že soud prvního stupně mu zpětvzetí stížnosti postoupil skutečně obratem (týž den, kdy mu bylo doručeno), došlo toto zpětvzetí stížnostnímu soudu až ten den, kdy o stížnosti rozhodl. Nejvyšší soud proto vyslovil, že napadeným usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 11. 1999 sp. zn. 7 To 662/99 a v řízení, jež mu předcházelo, byl porušen zákon v neprospěch obviněného v ustanovení § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř., napadené usnesení zrušil a přikázal Okresnímu soudu v Chebu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Povinností Okresního soudu v Chebu v novém řízení bude jen vzít zpětvzetí stížnosti na vědomí postupem podle § 144 odst. 3 tr. ř.

Pro úplnost je třeba jen dodat, že právní stav před tímto rozhodnutím Nejvyššího soudu v řízení o stížnosti pro porušení zákona byl takový, že rozhodnutím Krajského soudu v Plzni bylo usnesení Okresního soudu v Chebu o zastavení trestního stíhání zrušeno, byť bylo pravomocné, a postupem soudu druhého stupně byl porušen zákon. Pokud by nedošlo k nápravě tohoto stavu v řízení o mimořádném opravném prostředku zrušením tohoto rozhodnutí, musel by Okresní soud v Chebu v trestním řízení pokračovat tak, jak byl zavázán krajským soudcem.